

विभागीय, जिल्हा व तहसिल स्तरावर
भ्रष्टाचार निर्मूलन समित्या व दक्षता
पथकांमधील शासकीय /अशासकीय
सदस्यांच्या नियुक्तीसाठी पात्रता निकष.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक: अहत १६१०/प्र.क्र.६४/१०/११-अ

मंत्रालय, मुंबई -४०००३२

दिनांक -१६ जानेवारी, २०१५

वाचा :- शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. अहत १६१०/प्र.क्र.६४/१०/११-अ,
दि.४ फेब्रुवारी, २०११

शासन परिपत्रक-

उपरोक्त शासन परिपत्रकान्वये शासन यंत्रणेतील भ्रष्टाचाराचे समूळ निर्मूलन करण्यासाठी विभागीय, जिल्हा व तहसिल स्तरावर भ्रष्टाचार निर्मूलन समित्या / दक्षता समित्या स्थापन करण्यात आलेल्या आहेत. त्यामध्ये अशासकीय/शासकीय सदस्यांचा समावेश आहे.

समितीवरील सदस्य हे भ्रष्टाचार विषयाबाबतच्या तक्रारीवर निवाडा करीत असल्याने त्यावरील शासकीय/अशासकीय सदस्यांची नितांत सचोटी असणे आवश्यक आहे. जे अधिकारी गंभीर दोषारोपासाठी विभागीय चौकशीच्या कार्यवाहीधीन आहेत, असे अधिकारी समितीवर असू नयेत. राज्य शासनाने याबाबत दि. ४.२.२०११ च्या शासन आदेशामध्ये आवश्यक ती सुधारणा करावी जेणेकरून ज्या अधिकाऱ्यांची सचोटी संशयास्पद आहे असे अधिकारी समितीवर नियुक्त होऊ शकणार नाहीत. या आदेशामध्ये सुधारणा करण्याबाबत मा.उच्च न्यायालय यांनी जनहितयाचिका क्र.१५७/२०१२ या मध्ये आदेशीत केलेले आहे. संदर्भाधीन शासन परिपत्रकान्वये जारी केलेल्या सूचनांमध्ये सदस्यांच्या पात्रता निकषांमध्ये स्पष्टता नव्हती. त्यामुळे याबाबत अधिक स्पष्टता आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या शासन निर्णयान्वये विभागीय, जिल्हा व तहसिल स्तरावरील भ्रष्टाचार निर्मूलन समित्या व दक्षता पथकांमधील शासकीय/अशासकीय सदस्यांच्या नियुक्तीसाठी पात्रता निकषासंदर्भात पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत :-

अ) भ्रष्टाचार निर्मूलन व दक्षता समितीवरील शासकीय सदस्य नियुक्तीसाठी (अध्यक्षासह)

पात्रता निकष :-

- नितांत सचोटी, निष्कलंक, क्षमता व कर्तव्यपरायणता असावी.
- त्याच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी किंवा फौजदारी/ न्यायालयीन खटला दाखल अथवा सुरु नसावी/नसावा. तसेच शासकीय सेवा कालावधीत गंभीर दोषारोपासंदर्भात विभागीय चौकशी होऊन शिक्षा झालेली नसावी.

आ) भ्रष्टाचार निर्मूलन व दक्षता समितीवर अशासकीय सदस्याच्या नियुक्तीसाठी पात्रता निकष:-

१. सामाजिक कार्याचा अनुभव असावा तसेचे या विषयाची व्यापक माहिती व अनुभव असणे आवश्यक .
२. निष्कलंक, क्षमता व नितांत सचोटी असावी.
३. वय ६५ वर्षापेक्षा अधिक असु नये.
४. ती व्यक्ती नादार, दिवाळखोर झालेली नसावी.
५. नैतिक अधःपतनाच्या गुन्हयामध्ये तिचा सहभाग नसावा किंवा त्यांच्याविरुद्ध फौजदारी गुन्हे अथवा न्यायालयीन खटला दाखल अथवा सुरु नसावा.
६. ती व्यक्ती मानसिक आणि शारिरिकदृष्ट्या स्वस्थ असावी.
७. सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने ती व्यक्ती पदावर राहणे हितकारक असावे.

०२. वरील पात्रता निकषाच्या आधारे भ्रष्टाचार निर्मूलन व दक्षता समितीवरील शासकीय/अशासकीय सदस्यांची निवड शासन परिपत्रक दि.४.२.२०११ अन्वये अधिकार प्रदान केलेल्या यंत्रणानी करावी.

०३. वरील सुधारणे व्यतिरिक्त दि.४.२.२०११ च्या शासन आदेशातील इतर सूचना आहे तशाच लागू राहतील.

०४. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१५०११६१५५७३१२५०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(डॉ.भगवान सहाय)

अपर मुख्य सचिव (सेवा)

प्रति,

- १) राज्यपालांचे प्रधान सचिव,
- २) मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव,
- ३) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- ४) सर्व विधानमंडळ सदस्य,

५) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.

६) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव,

७) महासंचालक, लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

- * प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई,
- * प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई,
- * प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
- * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ/ विधानपरिषद सचिवालय, मुंबई
- * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
- * आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई
- * महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई

सर्व मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,

सर्व विभागीय आयुक्त/ पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/ पोलीस महानिरीक्षक व संचालक, सर्व पोलीस उप महानिरीक्षक/सर्व पोलीस आयुक्त/ सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग सर्व जिल्हाधिकारी,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, या परिपत्रकातील सूचना जिल्हा/तालुका स्तरावरील संबंधितांच्या निर्दर्शनास आणाव्यात.

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

सर्व पोलीस अधिक्षक,

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

त्यांना विनंती करण्यात येते की, या परिपत्रकातील सूचना त्यांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख यांच्या निर्दर्शनास आणाव्यात.

मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख, सामान्य प्रशासन विभागातील प्रशासकीय कार्यालये/ कार्यासने,

निवडनस्ती.

* पत्राने